

19. september 2023

EPI alm. del spørgsmål 29

Det primære formål med EFTER-COVID undersøgelsen er at afdække forekomsten af senfølger af COVID-19 i den brede danske befolkning. Undersøgelsen blev igangsat i 2021 og er en spørgeskemaundersøgelse, hvor der inviteres deltagere der har testet positive for COVID-19 ved PCR-test og en kontrolgruppe af personer der har testet negative på samme tidspunkt. Personerne følges herefter i op til halvandet år. Som følge af den intensive danske test-strategi, må man forvente at de tal der er fremkommet i undersøgelsen er tættere på de reelle tal end dem der er fremkommet i lande med mindre testaktivitet. Undersøgelsen inkluderer en kontrolgruppe, så der kan tages højde for baggrundssygeligheden i befolkningen, hvilket er nødvendigt, da mange af senfølgesymptomerne er meget uspecifikke og derfor kan opstå af andre årsager end COVID-19.

Undersøgelsen har modtaget stor opbakning i befolkningen, hvor 839,528 personer (35% af 2,427,913 inviterede) har udfyldt mindst et spørgeskema. Deltagerne følges i op til 18 måneder, og indsamlingen af opfølgende data er stadigvæk i gang.

Helt overordnet har undersøgelsen vist, at langtidseffekterne af COVID-19 ser ud til at være hyppigere end det der fremgår, hvis man kun ser på antallet af borgere, der er blevet udredt i hospitalsvæsnet og tildelt diagnosen senfølger af COVID-19 (godt 7,000 personer pr. 15.8.2022).

I et studie af symptomer 6-12 måneder efter infektion blandt borgere, der blev smittet tidligt i pandemien, rapporterede 30 ud af 100 smittede om mindst et symptom, hvilket er 17 flere end blandt ikke-smittede¹. Blandt de symptomer, der var inkluderet i undersøgelsen, var der især en overhyppighed af forandret lugte- eller smagssans, udmattelse, åndedrætsbesvær og nedsat muskelkraft. Symptomer blev oftere rapporteret af kvinder, midaldrende og dem, der havde været indlagt.

I et studie af sygefravær blandt en undergruppe af disse deltagere kom det frem, at i 8-måneders perioden fra 1-9 måneder efter smitten blev konstateret (dvs. på et tidspunkt, hvor de akutte symptomer oftest ville være forbi) var der 45 ud af 1000 der rapporterede om betydeligt sygefravær (4 uger eller mere), hvilket var 31 flere end blandt de ikke smittede². Risikoen for betydeligt sygefravær var forøget for kvinder, personer over 50 år, personer med BMI>30 og personer diagnosticeret med fibromyalgi, diabetes eller kroniske lungesygdomme.

Det skal understreges at disse to studier bygger på data for personer, der har været smittet med Index- og Alpha-varianterne, og resultaterne kan ikke nødvendigvis overføres direkte til infektion med Omikron-varianten.

I et studie af symptomer fire måneder efter infektion, hvor Omikron-varianten blev sammenlignet med Delta-varianten, blev det klart at risikoen for de fleste symptomer var lavere for Omikron³. De største forskelle blev observeret for ændret smags- og lugtesans, men åndedrætsbesvær, og kognitive problemer blev heller ikke rapporteret lige så ofte. Omikron-varianten forårsagede dog stadigvæk senfølger. Eksempelvis havde 133 ud af 1000 Omikron-smittede hukommelsesproblemer, hvilket var 59 flere end blandt ikke-smittede. Symptomer efter fire måneder blev sjældnere rapporteret af dem, der havde modtaget en booster vaccine (3. stik).

Resultaterne er blevet rapporteret internationalt og har været et vigtigt bidrag til den løbende risikovurdering af COVID-19 pandemien.

Mere viden om senfølger baseret på EFTER-COVID data vil følge efterhånden som de sidste opfølgingsresultater kommer ind og der opnås bedre grundlag for eksempelvis at vurdere længden og sværhedsgraden af senfølgerne.

EFTER-COVID data er også blevet brugt i et studie af langtidsbivirkninger efter vaccination, hvor der ikke blev fundet nogle indikationer på forværret fysisk, mentalt eller kognitivt helbred i tiden efter vaccination⁴. I et studie af akutte symptomer, forekom ændret smags- og lugtesans sjældnere hos personer med Omikron-infektion sammenlignet med tidligere varianter⁵. På tværs af varianter rapporterede vaccinerede personer om færre symptomer end uvaccinerede.

Kilder:

1. Sørensen AIV, Spiliopoulos L, Bager P, et al. A nationwide questionnaire study of post-acute symptoms and health problems after SARS-CoV-2 infection in Denmark. *Nat Commun.* 2022;13(1):4-11. <https://doi.org/10.1038/s41467-022-31897-x>
2. O'Regan E, Svalgaard IB, Sørensen AIV, et al. Covid-19 and post-acute sick leave : a hybrid register and questionnaire study in the adult Danish population. *medRxiv Prepr.* Published online 2023. doi: <https://doi.org/10.1101/2023.03.31.23288004>
3. Spiliopoulos L, Sørensen AIV, Bager P, et al. Post-acute symptoms four months after SARS-CoV-2 infection during the Omicron period: a nationwide Danish questionnaire study. *medRxiv.* Published online 2022:2022.10.12.22280990. <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2022.10.12.22280990v2%0Ahttps://www.medrxiv.org/content/10.1101/2022.10.12.22280990v2.abstract>
4. O'Regan E, Svalgaard IB, Sørensen AIV, et al. Self-reported adverse events following SARS-CoV-2 vaccination: a nationwide questionnaire study in the adult Danish population. *SSRN Prepr.* doi: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4231237>
5. Sørensen AIV, Spiliopoulos L, Bager P, et al. Acute symptoms of SARS-CoV-2 by variant, vaccination status, sex and age: a questionnaire study in Denmark. *SSRN Prepr.* Published online 2023. doi: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4336157>